

Ersättning för hälso- och sjukvård på distans från 1.3.2016 – internationella situationer

Distanstjänster, dvs. hälso- och sjukvårdstjänster som ges via videoförbindelse, kan ersättas från och med 1.3.2016. Social- och hälsovårdsministeriet ([SHM, brev 18.10.2015, 3756/2015, på finska](#)) och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ([Valvira, anvisning 15.1.2016](#)) har dragit upp riktlinjer för och gett anvisningar om tjänster inom hälso- och sjukvården som ges på distans.

Det här meddelandet innehåller information om ersättande av distanstjänster i internationella situationer. Meddelandet publiceras också på www.fpa.fi > Samarbetspartner > Läkare och hälsovårdspersonal > Sjukvård för utlänningar i Finland.

FPA har också publicerat meddelandet *Ersättning för distanstjänster från sjukvårdsförsäkringen från och med 1.3.2016*. Det här meddelandet kan läsas på www.fpa.fi under Samarbetspartner > Läkare och hälsovårdspersonal > Sjukvårdsersättningar > Brev och meddelanden.

Serviceproducenten finns i Finland

Då en serviceproducent som tillhandahåller distanstjänster finns i Finland anses vården och behandlingen ha getts i Finland, även om patienten fysiskt befunnit sig utomlands då han eller hon fick vård och behandling på distans. Det här innebär att situationen i fråga om ersättningsprocessen jämföras med en nationell vårdssituation (patienten och serviceproducenten är i Finland).

Om patienten får vård och behandling från Finland i form av distanstjänster av en serviceproducent inom den offentliga hälso- och sjukvården verifierar vårdenheten patientens rätt till vård (t.ex. hemkommun eller Intyg över rätt till vårdförmåner i Finland) och tar bara ut klientavgiften av patienten.

En serviceproducent inom den privata hälso- och sjukvården kan bevilja direktersättning för vård och behandling som getts på distans till en patient som är sjukförsäkrad i Finland, även om patienten befinner sig utomlands när vården ges.

Akut insjuknande

Då en person som är bosatt och försäkrad i Finland insjuknar akut utomlands, kan han eller hon få vård och behandling i form av distanstjänster också av en finländsk serviceproducent. Det kan t.ex. vara fråga om att en sjukdom som personen redan har förvärras under utlandsvistelsen, varvid patienten får vård och behandling på distans av den behandlande läkaren i Finland.

Då en person som är bosatt och försäkrad i Finland insjuknar akut i utlandet och får vård från Finland i form av distanstjänster

- av en serviceproducent inom den offentliga hälso- och sjukvården, bekräftar vårdenheten patientens identitet och rätt till vård (t.ex. hemkommun eller Intyg över rätt till vårdförmåner i Finland) och tar bara ut klientavgiften av patienten.

POSTADRESS

PB 78
00381 Helsingfors
Telefon 020 634 11
fornamn.efternamn@fpa.fi

- av en serviceproducent inom den privata hälso- och sjukvården, jämställs situationen med en nationell vårdsituation (patienten och serviceproducenten i Finland) och ersättningen betalas enligt sjukförsäkringslagen. Patienten kan få ersättningen endera som direktersättning hos serviceproducenten eller i efterskott genom att ansöka hos FPA.

Om en person som inte är försäkrad insjuknar akut under en tillfällig vistelse i Finland och får vård och behandling i Finland i form av distanstjänster

- av en serviceproducent inom den offentliga hälso- och sjukvården, kan vårdenheten söka statlig ersättning för kostnaderna. Patientens identitet och rätt till vård ska också i situationer med distanstjänster verifieras på det sätt som krävs i fråga om statlig ersättning. En kopia av intyget över rätt till vård ska bifogas ansökan om statlig ersättning.
- av en serviceproducent inom den privata hälso- och sjukvården, kan FPA i efterskott betala ersättning för kostnaderna enligt sjukförsäkringslagen. Finländska pensionstagare som är bosatta i andra EU- eller EES-stater eller i Schweiz och vilkas sjukvårdskostnader endast Finland ansvarar för, kan få direktersättning hos serviceproducenten för vård i form av distanstjänster. Sådana personer har ett av Finland beviljat europeiskt sjukvårdskort med limegrön framsida. Direktersättning kan beviljas även om pensionstagaren inte vistades i Finland då han eller hon fick vård eller behandling i form av distanstjänster.

Om planerad vård söks i Finland

Då en patient som är försäkrad och bosatt i ett annat land fysiskt är utomlands och får vård och behandling i form av distanstjänster hos en finländsk serviceproducent inom hälso- och sjukvården (offentlig eller privat), jämställs situationen med sökande av vård i Finland utan förhandstillstånd, om inte patienten har förhandstillstånd för planerad vård (blankett E112 eller S2). Då det är fråga om att söka vård i Finland utan förhandstillstånd betalas ingen ersättning från FPA, utan kunden ska vända sig till sjukförsäkringsinstitutionen i sitt eget land.

Om kunden har ett förhandstillstånd för planerad vård och därmed får vård och behandling från Finland i form av distanstjänster

- av en serviceproducent inom den offentliga hälso- och sjukvården, betalar han eller hon samma klientavgift som kommuninvånarna. Vårdgivaren ansöker om statlig ersättning för de faktiska kostnaderna hos FPA och FPA fakturerar vidare den stat som beviljat förhandstillståndet för kostnaderna. Den stat som beviljat förhandstillståndet ersätter kostnaderna för resorna och uppehållet enligt sin egen lagstiftning.
- av en serviceproducent inom den privata hälso- och sjukvården, kan FPA betala ersättning enligt sjukförsäkringslagen då kunden själv betalat kostnaderna för sin vård. Den stat som beviljat förhandstillståndet faktureras för kostnaderna. Om den privata hälso- och sjukvården inte tar ut de faktiska kostnaderna av kunden, fakturerar vårdenheten själv den aktör som beviljat förhandstillståndet för kostnaderna.

Personer som är bosatta i andra EU- eller EES-stater eller i Schweiz, som har s.k. omfattande rätt till vård (rätt till all vård) i Finland, har rätt till all nödvändig vård under en tillfällig vistelse i Finland. Även om en sådan person vistas utomlands då han eller hon får vård och behandling i form av distanstjänster av en finländsk serviceproducent inom hälso- och sjukvården, kan statlig ersättning (den offentliga hälso- och sjukvården) eller ersättning enligt sjukförsäkringslagen (den privata hälso- och sjukvården) betalas för kostnaderna med stöd av personens omfattande rätt till vård. Därmed kan ersättning betalas då t.ex. finländska pensionstagare som är bosatta i andra EU- eller EES-stater el-

ler i Schweiz och vilkas sjukvårdskostnader Finland svarar för, från utlandet tagit distanskontakt med en finländsk serviceproducent inom hälso- och sjukvården och fått vård och behandling vård i form av distanstjänster.

Serviceproducenten finns utomlands

Planerad vård utan förhandstillstånd

Då en patient som fysiskt är i Finland får vård och behandling i form av distanstjänster av en utländsk serviceproducent, jämförs situationen med planerad vård i utlandet utan förhandstillstånd. Kostnaderna kan då ersättas enligt sjukförsäkringslagen, om vården har getts av en serviceproducent som är verksam i en annan EU- eller EES-stat eller i Schweiz. Om vårdgivaren finns i något annat land ersätts kostnaderna inte.

Rätt till ersättning enligt sjukförsäkringslagen i situationer med planerad vård i utlandet utan förhandstillstånd har också icke-försäkrade personer som är bosatta i länder som tillämpar EU-lagstiftningen och som fakturerar Finland för de faktiska kostnaderna, när Finland svarar för personernas sjukvårdskostnader. Dessa personer har dessutom rätt till ersättning enligt sjukförsäkringslagen om de söker vård i sitt bosättningsland utanför dess lagstadgade system. FPA kan alltså betala ersättning enligt sjukförsäkringslagen om en person som hör till gruppen ovan i en icke-akut situation har fått vård och behandling i form av distanstjänster av en serviceproducent som är verksam i en annan stat som tillämpar EU-lagstiftningen eller om personen har fått vård i form av distanstjänster i sin bosättningsstat, men vård i form av distanstjänster inte hör till det lagstadgade systemet i bosättningsstaten.

Planerad vård med förhandstillstånd

Kostnaderna för vård i form av distanstjänster som givits av en utländsk serviceproducent kan ersättas också om en kund som är bosatt i Finland med stöd av förhandstillstånd har fått vård och behandling i form av distanstjänster, men trots förhandstillståndet har varit tvungen att själv betala de faktiska kostnaderna. Ersättning för kostnaderna betalas enligt det alternativ som kunden väljer, antingen enligt finsk lagstiftning eller lagstiftningen i det land där vården getts. Vården och behandlingen ges alltid enligt vårdgivarlandets lagstiftning.

Kostnaderna ersätts också i sådana situationer, där Finland som behörig stat med stöd av ett intyg från kundens bosättningsstat (som fakturerar Finland för de faktiska kostnaderna) har beviljat förhandstillstånd till vård som ges i form av distanstjänster (t.ex. bosättningsland Frankrike, vård och behandling på distans från Tyskland), men kunden trots förhandstillståndet har varit tvungen att själv betala de faktiska kostnaderna för vården.

Akut insjuknande

I vissa situationer kan en utländsk serviceproducent också när det gäller akut insjuknande ge vård i form av distanstjänster till en patient som tillfälligt vistas utomlands. Det kan då t.ex. vara fråga om genomgång av resultaten av laboratorieprov som gjorts utomlands på grund av akut insjuknande och planering av den fortsatta vården via distansförbindelse.

I situationer med akut insjuknande i EU-eller EES-stater eller i Schweiz kan en patient med europeiskt sjukvårdskort få vård och behandling i form av distanstjänster av en ut-

ländsk serviceproducent till det lokala självriskpriset, om den vård och behandling som getts i form av distanstjänster ingår i landets lagstadgade system.

Om patienten ändå blir tvungen att själv betala de faktiska kostnaderna för vården utomlands i form av distanstjänster kan han eller hon i efterhand ansöka om ersättning hos FPA. Om vården har getts i ett EU- eller EES-land eller i Schweiz väljer patienten ersättning antingen enligt lagstiftningen i Finland eller enligt lagstiftningen i det land där vården gavs. Om kunden väljer ersättning enligt finsk lagstiftning, begärs de uppgifter som behövs för utbetalning av ersättning av den offentliga hälso- och sjukvården enligt kundens hemkommun (lag om gränsöverskridande hälso- och sjukvård 1201/2013). I begäran om uppgifter som skickas till den offentliga hälso- och sjukvården anges att vården och behandlingen har getts i form av distanstjänster. Då kan den offentliga hälso- och sjukvården bedöma om vården i motsvarande situation hade getts i form av distanstjänster också i Finland. Kostnaden för produktionen av vård i form av distanstjänster kan avvika från kostnaderna för produktion av motsvarande vård t.ex. i form av ett mottagningsbesök.

Om kunden söker ersättning enligt lagstiftningen i det land där vården gavs, begärs uppgift om ersättningsbeloppet av det vårdgivande landet. I den begäran inom ramen för återbetalningsförfarandet som skickas till det vårdgivande landet anges då att vården och behandlingen har getts i form av distanstjänster. Vård och behandling som ges i form av distanstjänster omfattas inte nödvändigtvis av ersättningslagstiftningen i alla länder och ersättningsbeloppet kan vara ett annat än t.ex. den ersättning som betalas för ett traditionellt mottagningsbesök.

Om en kund har insjuknat akut under en vistelse någon annanstans än i en EU- eller EES-stat eller i Schweiz och får vård och behandling i form av distanstjänster ersätts kostnaderna enligt sjukförsäkringslagen.

Med vänlig hälsning

Anne Neimala
Förmånsdirektör

Marjukka Turunen
Chef för Juridiska enheten

Närmare information

Reetta Kyyrö
Planerare
Folkpensionsanstalten, Juridiska enheten för förmånsrelaterade tjänster
Kompetenscentret för internationella ärenden
eushoito@kela.fi

Distribution Erikoishammasteknikkoliitto
Läkarföretagen rf
Finlands sjuksköterskeförbund
Suomen Fysioterapia- ja kuntoutusyriitykset Fysi ry
Finlands Fysioterapeuter
Finlands Tandläkarförbund
Finlands Läkarförbund
Finlands Psykologförbund
Finlands munhygienistförbund
Munhälsovårdens Fackförbund
Datasytemleverantörerna